

13. Poistenie podnikateľských subjektov. Možnosti krytia škôd. Poistné, druhy poistného. Poistenie prerušenia prevádzky. Poistenie vývozných úverov proti komerčným a politickým rizikám. Stanovenie poistnej sumy. Nadhodnotenie a podhodnotenie, jeho vplyv na poistnú sumu a poistné plnenie.

Možnosti krytie škôd: vlastné zdroje, úvery, poistenie

Výhody krytia rizík poistením:

- finančné zdroje sú prakticky disponibilné v plnej výške škody podľa rozsahu poistného krytia
- finančné zdroje nie sú závislé od výšky vkladov (poistného) poistených subjektov
- výška náhrady (poistného plnenia) je objektivizovaná podľa jednotných pravidiel a jednotných prístupov
- výška náhrady zodpovedá rozsahu dojednaných poistných podmienok
- výška poistného (cena) je tým menšia, čím je poistené riziko lepšie plošne rozložené a na čím dlhšiu dobu je poistenie uzavreté

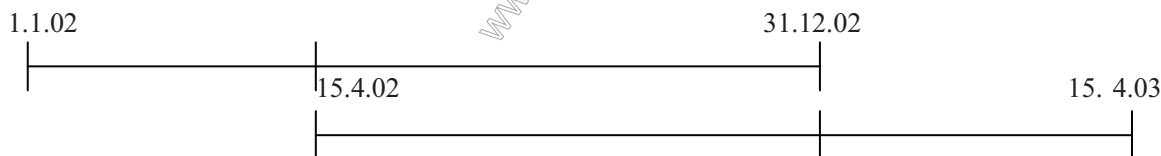
Poistný trh – spoločenské prostredie a územie, na ktorom pôsobí ponuka a dopyt po produktoch poistenia. Poistný trh je živý, dynamicky sa rozvíjajúci organizmus, na ktorý pôsobí množstvo vnútorných a vonkajších faktorov.

Bežné poistné – poistné určené na dohodnuté poistné obdobie, ktorým je obyčajne kalendárny rok. Bežné poistné a jeho platenie je dôležitým bodom poistnej zmluvy. Možno dohodnúť ročné, polročné, štvrťročné alebo mesačné poistné obdobia, podľa zvyklostí a podmienok jednotlivých poisťovní.

Jednorazové poistné – poistné zaplatené naraz na celé obdobie platnosti poistenia.

Podpoistenie – poistné krytie alebo poistné, ktoré nezodpovedá poistenému riziku. Základ na výpočet poistného a stanovenie výšky poistného bol nižší, ako je objektívne ocenenie rizika. V prípade poistnej udalosti poskytuje poisťovňa poistné nižšie, a to v pomere, v akom je skutočne platené poistné k poistnému, ktoré sa malo správne určiť.

Zaslúžené a nezaslúžené poistné

nezaslúžené poistné sa odloží do rezervy budúcich období

Splatné poistné = „zročné poistné“, poistné, ktoré je splatné v tom-ktorom období maximálne do 3 týždňov od uzatvorenia poistnej zmluvy (potom až 6 mesiacov – 6 mesačná poistná ochrana)

Predpísané poistné – Zaplatené = Nezaplatené alebo dlžne poistné

Bežne platené poistné – platí sa v splatných obdobiach, na ktorých sme sa dohodli, môže byť ročne, štvrťročne, polročne alebo mesačne platené. S tým súvisí aj výška poistného a zľavy, lebo napr. pri ročnom pracovníčka vykoná len raz operácie za to zľava cca 4%.

Jednorázové poistné - poistné zaplatené naraz na celý čas platnosti poistenia

POISTENIE PRE PRÍPAD PRERUŠENIA PREVÁDZKY

I. Rozsah poistenia

Poistenie pre prípad prerušenia prevádzky sa uzatvára ako doplnkové poistenie PO, ktoré majú poistenie majetku pre prípad poškodenia alebo zničenia vecí životnou udalosťou.

II. Predmet poistenia

Zisk z obratu tvorený predajom obchodného T, predajom vl. výrobkov ako aj zisk z poskytovaných služieb, stále N a mzdy zamestnancov. Predmet poistenia sa poisťuje proti riziku strát vzniknutých prerušením P, ktoré bolo spôsobené následkom vecnej škody, vzniknutej v priestoroch označených v PZ ako miesto prevádzky.

Vecná škoda je definovaná ako poškodenie, zníženie alebo strata vecí slúžiacich na podnikanie, ku ktorým došlo v priestoroch uvedených v zmluve v dôsledku:

- požiaru, výbuchu alebo blesku
- pádu alebo nárazu pilotovaného lietadla
- hasenia, demolácie, odpratávania trosiek v súvislosti s niektorou z uvedených udalostí

III. Výluky z poistenia

Poistenie sa nevzťahuje na vecné škody spôsobené:

- dôsledkom vojnových udalostí, štrajku, občianskych nepokojov a teroristických akcií
- dôsledkom zemetrasenia a vplyvu jadrovej energie
- v dôsledku povodní a záplav
- v dôsledku pôsobenia el. prúdu na elektrických zariadeniach sprevádzané a nesprevádzané vznikom ohňa

Z poistenia sú vylúčené:

- zničenia, strata alebo poškodenie hotovosti, CP, dokumentov, rôznych nosičov dát, obchodných kníh alebo písomností akéhokoľvek druhu
- N na suroviny, pomocné a prevádzkové látky, daň z obratu, spotrebné dane a vývozné clá, licenčné poplatky, zisky a N, ktoré nesúvisia s obchodnou alebo výrobnou činnosťou

Poisťovňa nie je povinná plniť v plnom rozsahu najmä:

- následné škody, ktoré boli zväčšené mimoriadnou udalosťou (taká udalosť, ktorá nie je v príčinnej súvislosti so vznikom poistnej udalosti)
- škody, ktoré vznikli v súvislosti s úradne nahlásenými obmedzeniami prevádzky alebo obnovy
- poisťovňa je oprávnená poistné plnenie znížiť, ak malo vedome porušenie povinnosti podstatný vplyv na vznik PU.

IV. Spôsob dojednania poistenia

Poistenie si môžu dojsť PO, ktoré vedú podvojné účtovníctvo, majú poistený majetok a ktorých prevádzky sa nachádzajú na území SR.

Poistenie sa dojednáva na dobu neurčitú s dobou ručenia 12 mesiacov po vzniku PU. Výnimku tvorí poistenie miezd, ktoré sa dá dojsť na dobu viac ako 12 mesiacov.

V. Výška poistného

Výška poistného sa vypočíta ako celková suma jednotlivých položiek krát príslušná sadzba v závislosti od typu prevádzky.

VI. Výpočet poistného plnenia

Plnenie poisťovne $O12 - O00 = Ro$

O12 – obrat za predchádzajúci celý rok

O00 – obrat za oceňovacie obdobie

Ro – rozdiel obratov

PP za zisk = $Ro \times Zisk/O12$

PP za stále N = $Ro \times \text{Stále náklady}/O12$

PP za mzdy = $Ro \times \text{Mzdy}/O12$

Oceňovacie obdobie je obdobím 12 mesiacov od vzniku poistnej udalosti až do toho dňa v ktorom už nedochádza ku žiadnym stratám v dôsledku prerušenia prevádzky.

Poistený sa na plnení podieľa dohodnutou spoluúčasťou:

- hradí všetky škody, ktoré vzniknú prvých 3 dní po poistnej udalosti
- 5% na celkovom poistnom plnení

VII. Povinnosti poisteného

Poistený má najmä tieto povinnosti:

- poistený musí dbať, aby PU nenastala, najmä nesmie porušovať povinnosti smerujúce k odvráteniu alebo zmenšeniu nebezpečia vzniku PU
- oznámiť poisťovni všetky zmeny v náležitostiach, ktoré tvoria súčasť podkladov pre dojednanie poistnej zmluvy
- poistený je povinný viesť podvojnú účtovníctvo a do 5.4. bežného roka poskytnúť poisťovni ročnú účtovnú závierku
- poistený je povinný oznámiť poisťovni, ak má dojednané poistenie pre prípad prerušenia prevádzky aj v inej poisťovni

VIII. Povinnosti poisťovni

- po vzniku PU musí okamžite začať so šetrením príčin PU a rozsahu škôd
- po ukončení šetrenia má povinnosť potvrdiť alebo vyvrátiť oprávnenosť nároku poisteného, prerokovať to s poisteným a určiť výšku poistného plnenia.

Poisťovňa je oprávnená uplatniť námietku podpoistenia, ak je v prípade vzniku PU poistná suma dojednaná v poistnej zmluve nižšia ako je poistná hodnota. V tomto prípade poisťovňa uhradí len tú časť, ktorá je v rovnakom pomere k celkovej škode ako poistná suma k celkovej poistnej hodnote.

IX. Platenie poistného

Poistné platí poistený v dohodnutých splátkach a dohodnutej výške. Sadzba poistného je uvedená v poistnej zmluve a jej výška závisí od druhu činností, ktoré poistený vykonáva v poistených prevádzkach. Rozhodujúcimi ukazovateľmi pre výpočet sú:

- výška dosahovaného zisku
 - výška dosahovaných stálych N
 - výška vyplatených miezd zamestnancov vrátane mzdových prídavkov a zaplatených príspevkov do fondov.
- V prípade spornej PU sa môže poistený a poisťovňa dohodnúť, že výšku poistného plnenia určí znalec.

Poistná sadzba – uvedená v každej zmluve 4,8 %.

Podklady pre výpočet poistného:

1. poistná suma, ktorú poistený dojedná ako najvyššiu sumu poistného plnenia
2. hodnota vecí vedená v účtovníctve
3. obstarávacia cena

Postup pri stanovovaní poistného:

1. Podľa jednotlivých špecifik sa vyhľadá poistná sadzba
2. Sadzba sa zníži o dohodnutú spoluúčasť
3. Upravená sadzba x poistná suma = základné poistné
Základné poistné pre dané poistenie
4. + prirážka za okolnosti zvyšujúce riziko
5. – zľava za okolnosti znižujúce riziko

Poistné pre dané poistenie za rok/ Ročné poistné za vec jednotlivú

6. Spočíta sa ročné poistné za celú poistnú zmluvu = agregované poistné.

Ak na agregované poistné uplatníme zľavu = reálne poistné, ktoré máme zaplatiť.

Poistenie vývozných záruk

Poistenie kryje vývozcu alebo banku, ktorá vystavila záruku pred rizikom použitia a neoprávneného použitia alebo zadržania záruky. Konkrétne sa jedná najmä o nasledovné typy záruk:

- za ponuku (bid bond),
- za predplatu (advance payment bond),
- za dobré prevedenie kontraktu (performance bond),
- za zádržné (retention money bond).